

Κυκλοφορεί το νέο τεύχος του περιοδικού «Αναιρέσεις»

Την έκδοση του περιοδικού επιμελήθηκε η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση και το NAP.

Διαβάστε πλούσια αρθρογραφία για:

- **Ευρωπαϊκή Ένωση και ευρωεκλογές:** φάκελος με πολλά άρθρα και απόψεις που καταδεικνύουν το σύγχρονο ρόλο της. Παραθέτουμε παρακάτω το άρθρο του Γιώργου Βασσάλου.
- **Δημοτικές - Περιφερειακές εκλογές:** Με ποια αριστερά;
- **Ουκρανία - Βοσνία - Τουρκία:** πολιτικές εξελίξεις, άνοδος των εθνικιστικών ρευμάτων.
- Και φυσικά μαζί με άλλα πολλά άρθρα για πολιτική, creative commons, και κινηματογράφο.

Μπορείτε να κατεβάσετε το προηγούμενο τεύχος σε ηλεκτρονική μορφή [εδώ](#)

Ακολουθεί το άρθρο του **Γιώργου Βασσάλου:**

Η ΕΕ και η Δημοκρατία: ένας έρωτας προικοθήρα

Εδώ και κάποιες δεκαετίες η ΕΕ προβάλλεται ως εγγυήτρια της δημοκρατίας στην Ευρώπη. Στην πραγματικότητα πρόκειται για εγγυήτρια της πολιτικής εξουσίας της αστικής ολιγαρχίας.

Μόνο οι τέσσερις βασικές ελευθερίες του κεφαλαίου (ελεύθερης κυκλοφορίας χρηματικών προϊόντων, πώλησης προϊόντων και υπηρεσιών κι εμετάλλευσης εργατικής δύναμης στην έκταση όλων των κρατών μελών της ΕΕ) προστατεύονται με συγκεκριμένα νομικά εργαλεία επιβολής από το δικαιοσύνη σύστημα της ΕΕ που αποδέχονται τα κράτη - μέλη. Τα εργαλεία αυτά χρησιμοποιούνται διαρκώς και αποτελεσματικά εδώ και πάνω από πέντε δεκαετίες. Το κεφάλαιο μπορεί έτσι να εκμεταλλεύεται στο έπακρο για την καλύτερη κερδοφορία του τις νομικές και κοινωνικο-οικονομικές διαφορές ανάμεσα στα κράτη που μεθοδικά συντηρεί, παρά τη διαρκή φλυαρία του για «σύγκληση» κι «εναρμόνιση».

Η ΕΕ υποτίθεται ότι εγγυάται επίσης τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και το «κράτος δικαίου». Συχνά μάλιστα μιλάει στο όνομά τους. Οι διατάξεις όμως που αφορούν στην προστασία τους παραμένουν καθαρά διακηρυκτικές και οι μηχανισμοί επιβολής τους ουσιαστικά ανύπαρκτοι.

Από την άλλη η ΕΕ αποκτά δικαιώματα επιβολής οικονομικών πολιτικών που προκαλούν τη μαζική παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων, χωρίς να υπάρχει κανένας τρόπος να βρεθούν υπόλογοι οι θεσμοί της και οι πολιτικοί τους προϊστάμενοι.

Τα βασανιστήρια και οι αυθαίρετες πολύμηνες κρατήσεις του Δένδια, ο νόμος με τα υψηλά πρόστιμα και τις ποινές για τις διαδηλώσεις «χωρίς άδεια» στην Ισπανία, η προσπάθεια της ισπανικής κυβέρνησης να ξανα-απαγορεύσει τις εκτρώσεις μετά από τριάντα χρόνια νόμιμης διενέργειας τους στην ίδια χώρα, τα πογκρόμ εναντίον των Τσιγγάνων στη Γαλλία αλλά και σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης όπως την Τσεχία, οι περιπολίες σύγχρονων Ες-Ες σε Σλοβακία, Βουλγαρία και Ουγγαρία θεωρούνται ζητήματα αποκλειστικής ευθύνης των κρατών μελών στα οποία η ΕΕ «δεν έχει δικαίωμα να παρέμβει». Στη θεωρία, το ίδιο ισχύει και για τις κοινωνικές πολιτικές και τον καθορισμό των μισθών, αλλά εκεί η ΕΕ έχει βρει

τρόπους να επεμβαίνει άμεσα. Η καπιταλιστική κρίση χρησιμοποιήθηκε ως Δούρειος Ίππος για να διευρύνει η Κομισιόν τις εξουσίες της και σε αυτούς τους τομείς, αυθαίρετα και ενάντια στις ίδιες ακόμα τις Συνθήκες της ΕΕ.

Η ΕΕ καλλιεργεί τη λογική του ανταγωνισμού παντού, κυρίως ανάμεσα στους εργαζόμενους των διαφόρων χωρών, που πρέπει να είναι πιο φθηνοί για τους εργοδότες, αλλά και γενικότερα μεταξύ των λαών, που πρέπει να είναι πιο «ελκυστικοί» για τους «επενδυτές». Καλλιεργεί επίσης τη λογική της αυτομαστίγωσης του φτωχού γιατί «ο ίδιος ευθύνεται για τα δεινά του» και την κομπορρομοσύνη του πλούσιου γιατί «αξίζει όσα έχει». Όταν όλα αυτά, όμως, μοιραία μεταφράζονται σε μισαλλοδοξία, σε εργοδοτικό και κρατικό αυταρχισμό για να προχωρήσει η «εξυγίανση των επιχειρήσεων» και οι «επενδύσεις», σε παραβίαση ακόμα και βασικών αρχών της αστικής δημοκρατίας, η ΕΕ νίπτει τας χείρας της.

Κάποιοι θεωρούν ότι η λύση είναι να αποκτήσει η ΕΕ πραγματικό δικαίωμα επιβολής ποινών για τις παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Δε βλέπουν ότι κάτι τέτοιο έρχεται σε πλήρη αντίφαση με τη λογική με βάση την οποία οι εταιρικές ελίτ έχουν φτιάξει πετραδάκι - πετραδάκι το ευρω-ενωσιακό οικοδόμημα εδώ και κάμποσες δεκαετίες. Το νόημα της ίδιας της ύπαρξης της ΕΕ είναι να μπορεί η ανώτερη κοινωνική τάξη να επιβάλει βάρβαρες πολιτικές χωρίς ποτέ κανείς να έχει την πολιτική και νομική ευθύνη για τις συνέπειές τους.

Δίπλα στους εκμεταλλευτές, μακριά απ' τον πολίτη

Κατά το άνοιγμα της ελληνικής προεδρίας μια συμμαχία 22 οργανώσεων από όλη την Ευρώπη μεταξύ των οποίων η ΟΛΜΕ, η ΠΟΕ-ΟΤΑ και δύο βελγικά συνδικάτα έστειλε επιστολή στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παρείχε στοιχεία σχετικά με τις παραβιάσεις διεθνών κανόνων προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα, στην τήρηση των οποίων έχει δεσμευτεί και η ΕΕ. Η επιστολή αναφέρει: “διαβάζοντας τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, δύσκολα βρίσκει κανείς έστω κι ένα άρθρο που να μην έχει παραβιαστεί από την ελληνική κυβέρνηση κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, στο πλαίσιο των πολιτικών που εφάρμοσε σε βάρος του ελληνικού λαού. Οι παραβιάσεις αυτές σχετίζονται με την ανθρωπινή αξιοπρέπεια (άρθρο 1), το δικαίωμα στην ακεραιότητα του ατόμου (άρθρο 3), την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρο 4), την ελευθερία της έκφρασης και της ενημέρωσης (άρθρο 11), την ελευθερία του συνέρχεσθαι (άρθρο 12), το δικαίωμα στην εκπαίδευση (άρθρο 14), τη μη διάκριση (άρθρο 21), το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης και δράσης (άρθρο 28), την προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης (άρθρο 30), τις δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας (άρθρο 31), την προστασία της υγείας (άρθρο 35).” Συγκεκριμένα παραδείγματα παραβιάσεων αναφέρονται για κάθε άρθρο.

Ακόμα πιο πρόσφατα, το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο συνέταξε ειδική αναφορά για τις κοινωνικές συνέπειες της εφαρμογής των προγραμμάτων της Τρόικας σε τέσσερις χώρες. Παρότι η παραβίαση του Χάρτη δικαιωμάτων προκύπτει ως αβίαστο συμπέρασμα από τα στοιχεία που παρατίθενται και στο κείμενο αυτό, αποφεύγεται να διατυπωθεί ρητά και ζητείται απλά από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (FRA) να εξετάσει σε μεγαλύτερο βάθος την κατάσταση και να κάνει συστάσεις οι οποίες όμως δε θα είναι υποχρεωτικές για κανέναν. Οι διαφωνίες σχετικά με το πώς πρέπει να κατανοηθούν οι ευθύνες στην Τρόικα (ΕΕ και ΔΝΤ) και τις εθνικές κυβερνήσεις χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα για να μην αναληφθεί καμιά συγκεκριμένη δράση απέναντι στις παραβιάσεις θεμελιωδών ελευθεριών και κοινωνικών δικαιωμάτων που καταπατούνται καθημερινά στις χώρες των μνημονίων.

Βλέπουμε λοιπόν ότι, όταν πρόκειται για την προστασία της στοιχειώδους αξιοπρέπειας των απλών πολιτών η καλορυθμισμένη μηχανή της ΕΕ που μπορεί να επιβάλει αυτόματα πρόστιμα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς οικονομικές οδηγίες και να χρησιμοποιεί τα δάνεια της ως μέσο επιβολής εξαιρετικά λεπτομερειακών μέτρων για τη διάλυση των δημοσίων υπηρεσιών στα κράτη - μέλη, δεν έχει καμιά

διάθεση να δράσει.

Η επιστολή των 22 οργανώσεων ζήτησε να κινηθεί η μοναδική διαδικασία που υπάρχει για τέτοια ζητήματα: αυτή του άρθρου 7 της Συνθήκης της ΕΕ. Η διαδικασία αυτή προβλέπει την αφαίρεση του δικαιώματος ψήφου μια χώρας στο Συμβούλιο, όταν διαπιστώνεται ότι αυτή δεν σέβεται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Η διαδικασία αυτή δεν έχει κινηθεί ποτέ για καμία χώρα μέχρι σήμερα. Ο λόγος είναι ότι για να γίνει κάτι τέτοιο πρέπει να εγκριθεί από τα 4/5 των κρατών μελών και από το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Μια τέτοια πλειοψηφία είναι πολιτικά αδύνατο να συγκεντρωθεί. Αντίθετα, για να επιβληθούν ποινές που ζητά η Κομισιόν όσο αφορά την οικονομική πολιτική αρκεί η συμφωνία του 1/3 περίπου των κρατών μελών, ενώ το ευρωκοινοβούλιο δεν έχει κανένα ρόλο.

Η μόνη χώρα μέλος για την οποία έχει μέχρι τώρα γίνει ένα βήμα προς την κίνηση τέτοιας διαδικασίας είναι η Ουγγαρία. Λόγω των παραπάνω εμποδίων, τελικά η επίσημη διαδικασία δεν κινήθηκε ποτέ, και το αποτέλεσμα ήταν ένα απλό κοινοβουλευτικό ψήφισμα, το οποίο δε συζητήθηκε ποτέ στο Συμβούλιο.

Πιο συγκεκριμένα, στις εκλογές του 2010 ο ακροδεξιός Ορμπάν, με πολιτικό λόγο ανάλογο της ύστερης Νέας Δημοκρατίας με τα στελέχη στην «λαϊκής δεξιάς» στο τιμόνι, κέρδισε πάνω από 2/3 των εδρών στη βουλή. Προχώρησε δε σε συνενόηση «αμοιβαίας ανοχής» με τους Νεοναζιστές του κόμματος Jobbik που είχαν έρθει τρίτοι με 17%. Ο Ορμπάν άλλαξε πέντε φορές μέσα σε ενάμιση χρόνο βασικά σημεία του Συντάγματος με ταχύρρυθμες και συχνά αντικανονικές διαδικασίες περιορίζοντας την ελευθερία θρησκείας και πεποιθήσεων, μεταρρυθμίζοντας σε αντιδραστική κατεύθυνση τη δικαιοσύνη, αλλάζοντας τον τρόπο εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους, περιορίζοντας τη δυνατότητα του ανώτατου δικαστηρίου να ελέγχει τη συνταγματικότητα των νόμων και πολλά άλλα. Παράλληλα, ο Ορμπάν πήρε σκληρά αντεργατικά μέτρα και κατέστησε πρακτικά παράνομη την απεργία. Τα αντεργατικά μέτρα ήταν τα μόνα που δεν απασχόλησαν την ΕΕ, ενώ το μέτρο που την είχε πραγματικά πονέσει ήταν ο περιορισμός της ανεξαρτησίας της Κεντρικής Τράπεζας από την εκλεγμένη κυβέρνηση. Αδιαπραγμάτευτη αρχή της ΕΕ είναι οι κεντρικές τράπεζες να δίνουν λόγο μόνο στην ΕΚΤ της Φρανκφούρτης και στα τραπεζικά λόμπι.

Μετά το ψήφισμα της Ευρωβουλής και μια αρκετά διευρυμένη διεθνή κατακραυγή η ουγγρική κυβερνητική πλειοψηφία εισήγαγε το Σεπτέμβριο του 2013 μια τροπολογία που υποτίθεται θα διόρθωνε τα κακώς κείμενα. Οι διορθώσεις ήταν καθαρά διακοσμητικές. Παρέμεινε η απάλειψη του δικαιώματος στην κοινωνική ασφάλιση και εισήχθησαν νέοι νόμοι που ποινικοποιούν τους άστεγους, κάνουν απεριορίστη την περίοδο προδικαστικής κράτησης, κ.α. Αντίθετα, η κυβέρνηση υποχώρησε στο ζήτημα της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας. Η ΕΚΤ παρόλ'αυτά την πιέζει ακόμα ώστε να απαλείψει τη δυνατότητα που έχει σήμερα η κυβέρνηση κατά το νόμο να παύσει τους επικεφαλής της τράπεζας σε περίπτωση μη υποβολής αναλυτικής δήλωσης των ατομικών οικονομικών συμφερόντων. τους

Το τέλος των αυταπατών

Πίσω στην Ελλάδα τώρα, το λαϊκό κίνημα έχει κάθε λόγο να προσπαθεί να διεθνοποιεί τις μαζικές παραβιάσεις δικαιωμάτων που γίνονται στην Ελλάδα και να επιδιώκει τη συζήτησή τους σε κάθε φόρουμ, περισσότερο ή λιγότερο θεσμικό. Είναι ύψιστης σημασίας να κερδηθεί και η μάχη για την «ευρωπαϊκή» και «διεθνή» κοινή γνώμη σχετικά με τα έργα και τις ημέρες των πολιτικών υπαλλήλων της Τρόικας στην Ελλάδα. Η ΕΕ και η Ευρωβουλή συγκεκριμένα οφείλουν να απαντήσουν γιατί μια τέτοια αναφορά όπως αυτή για την Ουγγαρία δε μπορεί να εκπονηθεί και για την Ελλάδα.

Από κει και πέρα όμως δεν πρέπει να υπάρχει καμία αυταπάτη ότι η ΕΕ πρόκειται να συμπεριφερθεί ως υπερασπιστής ή εγγυητής των δημοκρατικών ελευθεριών στην Ελλάδα. Η κατεδάφισή τους διενεργείται με βασικό μοχλό την πολιτική της ίδιας της ΕΕ και αυτό είναι εν πλήρη γνώση και συνείδηση των πολιτικών προϊσταμένων της. Οι αντιφάσεις ανάμεσα στη ρητορεία της ΕΕ σχετικά με τη δημοκρατία και την έμπρακτη δράση της σε αυτό το πεδίο πρέπει να τονίζονται, ώστε να πείθονται και οι πιο δύσπιστοι

και θεσμολάγνοι.

Οι συνεχείς όρκοι πίστης της ΕΕ στη δημοκρατία δεν είναι τίποτα άλλο από μια επιχείρηση οικειοποίησης και αλλαγής του περιεχομένου της λέξης «δημοκρατία», που από εξουσία ή τουλάχιστον δικαιώματα του λαού όπως γινόταν κατανοητή μετά πχ. το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, πρέπει πλέον πάντα να συνοδεύεται με την «ελεύθερη αγορά» και την «πειθαρχία στους θεσμούς» ανεξάρτητα από το πόσο δημοκρατικοί είναι στην πραγματικότητα. Τη θετική ώθηση που η έννοια της δημοκρατίας έχει δώσει στην ανθρωπότητα τους τελευταίους αιώνες, η ΕΕ θέλει να την οικειοποιηθεί για να την παραμορφώσει και να την καταστήσει νεκρό γράμμα και στην πράξη να την ξεφορτωθεί ως πρόταγμα.

Το γεγονός ότι κάποιος από αυτούς που αρχίζουν να απορρίπτουν την ΕΕ, απορρίπτουν και τη «δημοκρατία» γιατί πείθονται από την κυρίαρχη προπαγάνδα που τείνει να τις ταυτίζει, είναι κάτι που βολεύει εξαιρετικά την ίδια την ΕΕ: τόσο για να το παίζει «τελευταίο οχυρό» της δημοκρατίας, όσο και για να αξιοποιεί μίαν ακροδεξιά αντιπολίτευση ώστε να κάνει όλο και πιο αντιδραστική την ατζέντα της.

Η χειραψία της εκπροσώπου εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ, Βαρόνης Άστον, με τον αρχηγό του ουκρανικού φασιστικού κόμματος συμβολίζει το πρόσωπο της νέας ΕΕ που πλησιάζει γοργά μαζί με τις ευρωεκλογές και στην οποία «δημοκρατία» θα σημαίνει την ασυδοσία των μονοπωλίων και την προστασία των πολιτικών ταγών τους, ενώ τα μέσα των από κάτω να παλέψουν για να αποτινάξουν τα πολλαπλά δεσμά τους θα ποινικοποιούνται όλο και περισσότερο.

Η υπεράσπιση και διεύρυνση του πνεύματος του Διαφωτισμού, των δημοκρατικών και λαϊκών δικαιωμάτων που κατακτήθηκαν μέσα από τις δημοκρατικές και σοσιαλιστικές επαναστάσεις και κινήματα των τελευταίων αιώνων μπορεί μόνο να εξασφαλιστεί μέσω της ρήξης και της εξόδου από την ΕΕ που θα δείξει ότι ένα άλλος δρόμος είναι δυνατός για τους λαούς της Ευρώπης.